

Prvaška hujskarija se razširja zdaj tudi v doslej napredni občini Dječje. Preteklo nedeljo so prišli nahujskani kmetski fantje, okinčani s trakovi in prvaki znaki, kakor da bi bili v predpustu. Vodil jih je seveda pobožni župnik Treiber, ki je vključil svojemu nemškemu imenu pravi „Treiber“ (priganjcu) prvakov. Poleg tega se je moral seveda tudi znani prvaki učitelj iz sv. Rupreta pokazati. Glavni blagoslov pa je dajal tej maskaradi češki fajmošter Hrab. Tako se pusti vboga mladina od hujskačev zapeljavati. Cilj vsemu prvakiemu hujskanju pa je — veleizdajalstvo. Kdaj bodo koroško ljudstvo samo poglalo hujskače tja čez Karavanke?!

Otroke na prodaj! Piše se nam iz Sel. Če kaj takega slišiš, si misliš, to je samo v notranji Afriki pri nigrach še mogoče, ne pri nas. Ali nekateri Selani so tudi še močno — za to skrbi Rus Ivan — počrtnjeni. Neki kupčevalec s sužnji je kupil za slovensko šolo 3 otroke za ceno enih kostrunovih pljuč. No, no fajmošter ali bodete od tega tudi besedičili v cerkvi, da ni res? Saj vemo, kaj hočete, „staro pravico“, da bi ljudstvo po vampu plazilo pred vami, kakor je v starih časih bilo.

Sele (nova babica). V Selah se porodi precej veliko otrok. Zategadelj smo bili primorani dobiti novo babico. Nismo dolgo iskali, našli jo hitro v osebi Ivana Nagelna v Selah. Ta človek vse zna: on je župan, šolski načelnik, če je Brejč zadržan sevski advokat, potem še le župnik in zadnjič je postal tudi občinska babica. To gre namreč tako-le: V Selah imamo babico, katera ne zna pisati, prosila je Ivana, naj bi ji on v tiste bukličje pisal, katere more imeti vsaka babica. Kteri take bukličje pozna, mora vedeti, da za to delo Ivan v resnici ni prava oseba. Tisto pa nič ne de, misli si namreč: škof Jeglič v Ljubljani je tudi dal tako pismo na svetlo o katerem se je pisalo, da je delo izvirne babice Ivan ne sme zaostati, morebiti postane še škof, čeprav je hotel v Zabcnico priti, pa ni bil sprejet. Sv. Višanje so se mc menda tako dopadle, ker pride tam veliko „ofra“ vkup. Kakor smo slišali, so Zabcničani rekli, da takega župnika, kteri se bolj briga za politiko, kakor za oltar ne potrebujejo. A. Šca.

Kmetska pesen. Neki prijatelj poslal nam je to-le pesnico, katero objavimo, čeprav po navadi nimamo za petni prostora:

„Vsak fantič je vedel
Ki v šolo še gre,
Da šola se tretrega
Novembra začne.

Ali naši črnjak
Zastopen čez vse
Za tretrega novembra
Ubožec ne ve.

Brez maše smo letos
Šolo začeli.
In temu črnjaku
Slavo vzeli.

Slabo, preslabo
Se tukaj godi,
V mašo več tukaj
Ne pride ljudi.

V cerkvi se sliši
Samo hujskača,
Cerkev je tukaj
Paovanju palača.

Že sveti Trojici
Čudno se zdi,
Da tukaj v cerkev
Ne pride ljudi.

Že svetniki molijo
Da se sliši okrog:
„Od črne pošasti —
Odreš“ nas, o j Bog.“

Podljubelska Lipa.

Dobrotnik. Umril je bivši deželni glavar koroški dr. Jos. Erwein. Pokojnik je zapustil iz svojega premoženja 20.000 K za sklad proti umam na Koroškem in 10.000 K za ubožce v Celovcu. Čast pokojnemu dorotniku!

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v Lavamündu so nemški naprednjaki na celi črti zmagali. Bravo! Le naprej!

Vlom. V sv. Lenartu v Labudu so pokradli tatovi perila za 200 K iz lovske kočje graščaka

Baumana. Hlapec Hrabedlek pa je ukradel svojemu tovarišu več sto kron. Ali orožniki so ga kmalu prijeli.

Smrtna nesreča. Rudar Filip Liebzig v Miessu prišel je v dotiko z električno žico. Bil je takoj mrtev.

Obesil se je v Selčaku pri Arnoldsteinu posestnik S. Urshitz. Vzrok samomoru je baje neka nevdzdravljiva bolezen.

800 kron zapustil je pred kratkem umrli posestnik T. Pichler v spodnjih Borovljah za nemško šolsko društvo. Čast mu!

Po svetu.

Lastne hčerke umorile so v pusti pri Grosswardenu očeta, nekega posestnika. Mož je ženo in troje hčerk vedno pretepal. Zato ga je napadla 16 letna kći in pobila s sekiro. Potem so ga popoltoma ubile.

Strupena pisma Poročali smo, da je nekdo raznim oficirjem poslal pisma s strupenimi pilnami. Eden oficirjev je umrl. Zdaj so zaprli oberlajtnanta Hofrichterja, katerega se sumi groznega zločina. Mož taj.

Nesreča balona. Pondelek sta odplovila dr. Buiskmann in arhitekt Franke iz Berlina v balonu. Hotela sta veliko vožnjo napraviti. Prišla sta tudi v zraku v naše kraje. Tako se nam iz Brežic poroča, da se jih je tam opazovalo. Na Krasu pa jih je dobil vihar. Padla sta doli in ostala mrtva na tleh.

Gospodarske.

Rigolovanje vinogradov. Sem in tja se opazuje, da so začeli vinogradiški prepluvo rigolati vinograde, češ, saj trta vseeno dobro raste. To je velika napaka! Vinogradov ne delamo samo za par let, ampak za več desetletij. Trta nam na plitvo rigolani zemlji prva leta dobro raste, ali potem tam veliko slabše vspeva in slabše rodi, ker ji manjka pripravne zemlje. Zato pa pripravimo zemljo povprek vsaj 70 cm globoko, da se zamore trta s svojimi koreninami dobro razvijati.

Če goveja živina liže. Novejše preskave so pokazale, da je liзанje nalezljiva bolezen, ki jo dobijo ona živinčeta, kojm se poklada krma z močvirnatih travnikov; čudno pa je, da po krmi z liboljšatih takih travnikov še rajši liže. To bolezen povzroča ali kaka glivica ali kaka drobna živalica, ki živino zastruplja. Da je temu tako, kaže to, da liзанje neha, ako se krma z močvirnatih travnikov skliče (naredi silaža) ali prevari. Neškodljiva pa je tudi krma, če se trava pokosi zgodaj, predno je cvetla. Popolnoma brez skrbi lahko krmimo senoko deteljo, ki je rastle na močvirnatih tleh.

Sejanje korenja in peteršilja. Ako se poseje vrtno korenje in peteršilj v novembru, potem se dobi za kuhinjo pripravno korenje n peteršilj najmanj dva tedna poprej, kakor če se poseje spomladi.

Kdor hoče pridelati zgodnje šparglje in ima stare šparglere, ki jih mudi razdelati, porabi lahko one stare sadike za pridelovanje zgodnjih špargljev. V to svrhu naj se pripravijo gozdnice gredice po navadnem načinu v novembru, t. j. napolnijo naj se z gnojem, kateri naj se močno pobodi in pokrije nato na dlan na visoko z zemljo. Na to zemljo naj se položi sajensica tik druge in zasuje z zemljo 15—20 cm na visoko. Nato naj se gred ce pokrijejo z okni, ako so ravno pri rokah, drugače in še boljše je, če se pokrijejo gredce z deskami in dene na vrh bobat hlevski gnoj. V ak drugi ali tretji dan naj se gredica odkrije in šparglji porastejo, ki so pognali iz tal. Ko na topi mraz, naj se odrezani šparglji, ker so zelo občutljivi, takoj spravijo v košaro in obdajo s kakim mehkim materialom.

V čem se razločuje golobji samec od samice? Golobji samec je živahnejši in bojevitejši kakor samica. Samec gruli in zateguje z bolj zamolklim glasom. Ako premotrivamo goloba in golobico po zunajnosti, opazimo da ima golob krepkeje in lepše telo, njegova prsa so močnejša in tudi glava je debelejša, a tudi njegovo perje, posebno pa na vratu, se bolj sveti, kakor pri samici.

Cikajeno vino se ne da več ozdraviti, zato je najboljšje, da se podela v očet. Prof. dr. Nessler priporoča, naj se ravna z njim na naslednji način. Dene naj se tako vino v odprto kad ali sod in postavi v kak prostor, v katerem je toplota 20° C. Kakor hitro se je napravil kan na površini vina, nalije naj se polagoma na vrh nekoliko visokega alkohola, da se te glivice popote in pridejo na površino očetne glivice. Kanove glivice razkrojuje vinski alkohol in očetno kislino in vsak tega dobi se iz vina mesto kisa le piehka obloga. Ko se je vino spremenilo v dovolj kisel očet, naj se spravi v sod in dobro zaveha, ker drugače se očetna kislina lahko razkroji.

Tursišna snet ali mila. Lansko leto je bilo mnogo turšice napadene od te bolezni. Ta bolezen se pojavlja v obliki debela bul na renali delih turšice. V teh bulah se nahaja sploščena neka črna mazava tvarina, katera se pozeeje posušiti in razprši v črnozavju prašk, ki vsebuje nove trosce. Ker se razširja ta bolezen po trosih, ki so padli v jeseni z napadenih stebel na tla in čuranjo kaljivost do prihodnjega leta, zato naj se na eno njivo, na kateri je prošlega leta rastle turšica ne seje prihodnje leto zopet turšica. Ko se zaparajo na turšici te bule,

naj se vse napadene rastline takoj odrežejo bližni tal in poberejo ali potrgajo kile iz njih. Kile naj se na to sežgejo ali pa zakoplejo globoko v zemljo, nikar pa se ne smejo vreči v gnojnik a tudi ne smejo se dati žviti. Ti trosi namreč ne pognejo v gnoj, pa tudi ne v živalskih prebavilih in dospoje kasneje z gnojem zopet v njivo. Bolezen se pa prenaša tudi po zrnuju, zato naj se namaka turšično seme pred sejanjem v raztopini modre galice.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Loterijske številke.

hrdec, dne 27. novembra: 54, 61, 33, 42, 38

Prst, dne 20. novembra: 26, 39, 12, 60, 21.

Tržna poročila.

Ptuj, tedenski sejem dne 26. novembra 1909.

Vrsta	Mera in teža	Sred. cena	
		K	ms
Pšenica—	50 kil	14	—
Rž	50 kil	9	50
Ječmen	50 kil	10	—
Oves	50 kil	9	50
Kuruz	50 kil	9	—
Proso	50 kil	8	—
Ajda	50 kil	7	25
Krompir	50 kil	2	—
Fihol	50 kil	10—16	—
Leča	1 kila	—	56
Grah	1 kila	—	64
Kafa	1 liter	—	30
Pšenični gra	1 kila	—	52
Riž	1 kila	—	44
Sladkor	1 kila	—	88
Češnje	1 kila	—	92
Cebule (luk)	1 kila	—	56
Kimel	1 kila	—	26
Brinjeve jagode	1 kila	—	1
Hren	1 kila	—	1
Zelenjava	1 kila	—	1
Ustna moka	1 kila	—	48
Moka za čemlje	1 kila	—	46
Prolentvo moka	1 kila	—	4
Goveje maslo	1 kila	—	42
Svinjska mast	1 kila	—	30
Speh frisni	1 kila	—	3
Speh okajeni	1 kila	—	8
Zmavc	1 kila	—	2
Češnje frisni	1 kila	—	2
Sol	1 kila	—	24
Puter frisni	1 kila	—	3
Sir, itajerski	1 kila	—	20
Jajca	25 koom.	—	2
Goveje meso	1 kila	—	1
Telečje meso	1 kila	—	1
Mlado svinjsko meso	1 kila	—	1
Drevesno olje	1 kila	—	1
Rips olje	1 kila	—	1
Sveče, steklo	1 kila	—	1
Žajfa navadna	1 kila	—	1
Zganje	1 liter	—	1
Pivo	1 liter	—	1
Vinski jesih	1 liter	—	1
Mleko, frisno	1 liter	—	1
Mleko brez smetane	1 liter	—	1
Les, trdi, meter dolgi	1 kub. met.	—	1
Les, mehki, meter dolgi	1 kub. met.	—	1
Lesni ogelji trdi	hektoliter	—	1
„ mehki	„	—	1
Premog (Steinkohle)	100 kila	—	1
Mrva	50 kila	—	1
Slama (Lager)	50 kil	—	1
Slama (stelja)	50 kil	—	1
Zelje, glava	100 k.	—	1

Mestni urad ptujski, dne 26. novembra 1909.

Franz Schönlieb

tovarna s puškami, Borovlje na Koroškem

svoje čudežno dobro streljajoče Lancaster puške za šrot z »Allianz« - vrtenjem od K 25 — naprej. Uradna šajba za streljanje kaže strelce z rakov daleč Flinte (4. šrotom na 80 k. Böschli stea) od K 58 — naprej. Vsi popravki (U-n-chäftungen itd) zelo po c. ne. Izstrijene puške za kroglo z velikim kalibrom napravim na 93 mm in 81 ekspres za K 17 — naprej. Novi, veliki, bogato ilustrirani cenik zastonj. 648

